

.

.

.

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

...

.

.

.

.

ย

ภูมิปัญญาชาวเกาะมะพร้าว

ย

ย

ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์ สถาบันภาษาไทย วค.ภูเก็ต

๓ มกราคม ๒๕๖๔

ย

ย

การอาศัยทะเลและชายทะเลเป็นพื้นที่ดำรงชีวิต ชาวเกาะมะพร้าวจึงต้องอยู่กับทะเลให้ได้อย่างมีความสุข การที่ชาวเกาะมะพร้าวอยู่กับทะเลได้อย่างมีความสุข ก็เพราะชาวเกาะมะพร้าวมีภูมิปัญญาในพื้นที่ชีวิตของตน

ย

ภูมิปัญญา หมายถึง การมีชีวิตอย่างมีความสุขในพื้นที่ของตน
มีหลักในการพิจารณาการมีภูมิปัญญา ๓ ระดับ

คือ

ระดับข้อมูล (DATA)

ระดับความรู้ (Knowledge)

ระดับภูมิปัญญา (Intelligence)

ย

ระดับข้อมูล (Data)

ย

การมีเพียงข้อมูลในเรื่องชาวเกาะมะพร้าว ก็นับเป็นภูมิปัญญาขั้นเริ่มต้น ข้อมูลที่มีมาก่อนข้างต้น ล้วนเป็นภูมิปัญญาของชาวเกาะมะพร้าว คนทั่ว ๆ ไป จะมีข้อมูลชาวเกาะมะพร้าวพอเป็นฐานปัญญาเฉพาะของตน จึงได้แสดงภูมิรู้ของตนสู่ผู้รับสาร
ภูมิรู้ของตนได้จากความจำเรื่องราวชาวเกาะมะพร้าว ความเข้าใจเรื่องราวของชาวเกาะมะพร้าว เคยนำข้อมูลชาวเกาะมะพร้าวไปใช้ในโอกาสต่าง ๆ
การเสนอสาระของชาวเกาะมะพร้าว เป็นการนำภูมิปัญญาของชาวเกาะมะพร้าวจากการจำ จากความเข้าใจ และจากการเคยนำไปใช้ถึงผู้รับสื่อ
ไปเป็นสาระเพียงข้อวัตรที่สัมพันธ์กับชาวเกาะมะพร้าว ชื่อพฤติกรรมที่มีชาวเกาะมะพร้าวพึงมีพึงเป็น

ย

ชาวเกาะมะพร้าวมีวัตถุที่สัมพันธ์กับชีวิต คือ ทรัพยากรชายฝั่งทะเลและทะเล เช่นสายซ้อย สายน้ำพริก ปลิงทะเล กุ้ง หอย ปู ปลา ปลาหมึก ปลา
เครื่องมือประมง พืชพันธุ์ไม้ชายฝั่ง เรือ สถานที่พักอาศัย สถานที่แหล่งทำมาหาเลี้ยงชีพ สถานที่จิตวิญญาณ

ย

ทั้งผู้สื่อสารและผู้รับสาร มีข้อมูล (DATA) ที่สัมพันธ์กับชาวเกาะมะพร้าวในระยะของความคิดการรับรู้ (Perception) ย
ที่ผู้สื่อสารและผู้รับสารต่างมีฐานความคิดระยะความพร้อม (Readiness) และประสบการณ์ (Experience) ทางกาย ทางอารมณ์ ทางสังคม
และทางสติปัญญา ที่ประสาทสัมผัสพื้นฐานคือตา หู จมูก ลิ้น กายและจิตใจ (อายตนะ๖) พึงมีในภาวะปรกติ

ย

เมื่อใดที่การรับรู้ (Perception) เปลี่ยนไปเป็นระดับมโนภาพ (Conception) และล่วงพ้นไปถึงระดับมโนคติ (Idial) แล้ว
ทั้งผู้สื่อสารและผู้รับสารก็เข้าสู่ภูมิปัญญาระดับความรู้

ย

ระดับความรู้ (Knowledge)

ย

เมื่อใดที่การรับรู้ (Perception) เปลี่ยนไปเป็นระดับมโนภาพ (Conception) และล่วงพ้นไปถึงระดับมโนคติ (Idial) แล้ว
ทั้งผู้สื่อสารและผู้รับสารก็เข้าสู่ภูมิปัญญาระดับความรู้

ย

ระดับภูมิปัญญา (Intelligence)

ย

เมื่อใดที่การรับรู้ (Perception) เปลี่ยนไปเป็นระดับมโนภาพ (Conception) และล่องพันไปถึงระดับมโนคติ (Idial) แล้ว มีความคิดด้านการวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า ผู้สื่อสารนั้นก็สื่อสารในระดับภูมิปัญญา และทำให้มองเห็นภูมิปัญญาของชาวเกาะมะพร้าว หรือถ้าชาวเกาะมะพร้าวสาธยายด้วยการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่าได้ด้วย จึงเรียกได้ว่าชาวเกาะมะพร้าวนั้น เป็นผู้ที่มีภูมิปัญญา ทั้งผู้สื่อสารและชาวเกาะมะพร้าวสามารถสื่อความได้ด้วยการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ที่กระทำได้ด้วยตนเองจนเป็นผลสำเร็จ ก็เป็นภูมิปัญญาของผู้ผู้นั้น หากพฤติกรรมเหล่านั้นเป็นกิจของชาวเกาะมะพร้าวเป็นผู้กระทำด้วยย กิจที่เป็นผลสืบเนื่องไป ก็จักเป็นภูมิปัญญาของชาวเกาะมะพร้าว

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ภูมิปัญญาชาวเกาะมะพร้าว

ย

๑. ภูมิปัญญาชาวเกาะมะพร้าวด้านมนุษยศาสตร์

๑.๑ ความเชื่อ

๑.๒ ประเพณี

๑.๓ ประวัติศาสตร์

๑.๓.๑ [เกาะมะพร้าว](#)

๑.๓.๒ [หินขนวน](#) ดานนวน ดินสอหิน

๑.๔ นามสถาน

๒. ภูมิปัญญาชาวเกาะมะพร้าวด้านภาษาและวรรณกรรม

๒.๑ ภาษาไทยใต้

๒.๒ วรรณกรรมมุขปาฐะ

๒.๓ เนื้อเพลงท้องถิ่น

๒.๔

ย

ย

ย

๓. ภูมิปัญญาชาวเกาะมะพร้าวด้านการช่างฝีมือ

๓.๑ สถาปัตยกรรม

๓.๒ ประติมากรรม

๓.๓ หัตถกรรม

๓.๔

ย

๔. ภูมิปัญญาชาวเกาะมะพร้าวด้านกีฬาและนันทนาการ

๔.๑ การละเล่นของเด็ก

๔.๒ การรื่นเริง

๔.๓ เพลงตนโหยง

๔.๔

ย

๕. ภูมิปัญญาชาวเกาะมะพร้าวด้านศิลปกรรมศิลป์

๕.๑ อาหาร

๕.๑.๑ ก๋วยเตี๋ยว

๕.๑.๑.๑ [ปลิงทะเล](#)

๕.๑.๑.๒ [มะพร้าว](#)

๕.๒ ยาสมุนไพร

๕.๓ เครื่องแต่งกาย

๕.๔ อาชีพ

ย

ย

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

ย

เกาะมะพร้าว เป็นชื่อเรียกพื้นที่ทั้งเกาะ ตั้งอยู่ในอำเภอบางบาล หมู่ ๖ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

ย

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

พื้นที่รอบเกาะจากทิศเหนือ คือบ้านแหลมยามูย บ้านป่าคลอกย บ้านบางโรงย [เกาะแพ](#) ย เกาะนาคาย เกาะนาคาน้อยย อ่าวนานาชาติด้านนอกย เกาะมาลีย

เกาะสิเหร่ (แหลมหงาย) บ้านกูดุย บ้านบางชีเหลาย บ้านแหลมหินย บ้านสะพานย บ้านเกาะแก้วย บ้านท่าเรือย บ้านผักขีดย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

.

ย .

ย .

ย .

.

แผนที่เกาะมะพร้าว อ่าวสะบาย ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต.

หลักฐานที่เก่าที่สุดที่กล่าวถึงเกาะมะพร้าว เป็นบันทึกงานทางธรณีวิทยาของ(ญ)เขานเกาะมะพร้าว เมื่อ พ.ศ.๒๓๒๒ เป็นบันทึกของ ดร.โควิก นักวิทยาศาสตร์มาถึงกลางด้วยเรือบิสตอลของกัปตัน ฟรานซิส ไลท์ เรือจอดที่เกาะมาลีย์ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๓๒๒ย ดร.โควิก (Johann Gerhard Konig) จึงขึ้นเกาะมะพร้าว ย ขึ้นไปบนเขาที่สูง เป็นเขาทางด้านทิศตะวันออกของเกาะ พบหินชนวน สีเขียว ชมพูและดำ

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

.

.

.

ย

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

หินชนวนย (Slate) เป็นหินแปร (Metamorphic Rock) ต้นกำเนิดจากหินตะกอน (Sedimentary Rock) ชนิดดินเหนียว (Clay) ที่อุณหภูมิขนาดละเอียดเล็กที่สุด หินชนวนส่วนใหญ่มีสีเทาดำ ย เคยใช้เป็นกระดานชนวนในระบบโรงเรียนก่อนการใช้สมุดฝรั่ง ใช้หินชนวนเป็นแท่งขนาดเล็กกว่าดินสอเป็นเครื่องเขียนให้มีรอยสีขาวบนกระดานชนวนย ครูใช้ชอล์ค (แคลเซียมซัลเฟต (CaCO₄)) เขียนตรวจงานทั้บรอยเขียนของนักเรียนย ใช้น้ำหรือผ้าขี้้นลบรอยเขียนย ย เลิกใช้กระดานชนวนประมาณปี พ.ศ.๒๔๙๙

ย .

ย

ย

หลักศิลาจารึกพ่อขุนราม ฯ
สร้างด้วยหินชนวน

.
ย

.

.

.

.

.

.

.

.

.

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

.

ย .

.

.

กระดานชนวน

(ภาพจาก <http://th.chinamarbleslabs.com/info/what-is-slate-what-minerals-are-in-slate-wha>)

.

.

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

.

.

.

ย

ย

..

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

ย

.

.

.

.

ย

.

.

...

คติชนวิทยาย ย [การศึกษา](#) ย

.

.

[ปลิงทะเล](#)

[มะพร้าว](#)